

Dokument nr. 8:125

(2000-2001)

Forslag fra stortingsrepresentantene Per-Kristian Foss, Trond Helleland og Erna Solberg om lov om endringer i lov 11. juni 1993 nr. 65 om konkurranse i ervervsvirksomhet (konkurranseloven) (Sikre politisk uavhengighet i alle saker etter loven)

Til Odelstinget

Bakgrunn

Da konkurranseloven ble vedtatt i 1993 var det et vesentlig element at Konkurransetilsynet skulle være et klart uavhengig tilsynsorgan. Konkurranselovutvalget (NOU 1991:27) foreslo en helt uavhengig behandling av konkurransesaker både i tilsynet og i klagenemnd.

Konkurransetilsynet har særlig utstrakte fullmakter i sin saksbehandling og informasjonsinnhenting. Etter forslagsstillernes mening er det viktig at et tilsyn som Konkurransetilsynet fremstår som totalt politisk nøytralt og politisk upåvirkbart i sin saksbehandling og avgjørelsesmyndighet. Det er derfor viktig klart å skille rollene mellom politikerne og fagmyndigheter. Tilsynelatende har det vært en utvikling hvor dette er blitt tilslørt senest gjennom at statsråd Kosmo har innrømmet i Stortingets spørretime 9. mai 2001 å ha instruert Konkurransetilsynet til å utsette uttalefristen for oljeselskapene i forbindelse med saken om fusjonering av Aker Maritim og Kværner.

Forslagsstillerne mener det er uholdbart med en situasjon hvor det har utviklet seg en forståelse av at en statsråd kan instruere et uavhengig tilsyn som Konkurransetilsynet er i saksbehandlings spørsmål.

Det synes derfor som det er et behov for å gå opp grenseangene mellom politiske myndigheter på nytt og sikre Konkurransetilsynet full uavhengighet. Ved å flytte klagebehandlingen fra departementet til en egen klagenemnd etablerer man en slik større uavhengighet, og understreker at unntak fra konkurranseregler eller andre politiske føringer må foretas gjennom lovunntak, forskriftsendringer eller andre vedtak i form av kongelige resolusjoner.

Det gir åpenhet og ryddighet i forholdet politiske myndigheter og Konkurransetilsyn, og det vil gi et klart signal om at uformelle eller formelle kontakter fra en statsråd til Konkurransetilsynet ikke skal på-

virke saksbehandling - hverken når det gjelder saksbehandlingsrutiner eller innholdet i vedtakene.

Forslagsstillerne vil derfor fremme den opprinnelige foreslåtte organiseringen av konkurranselovsbehandlingene, slik Kristelig Folkeparti, Høyre og Fremskrittspartiet også gjorde det under behandlingen av den nye konkurranseloven i 1993.

Forslag

Det fremmes derfor følgende

f o r s l a g :

Vedtak til lov

om endringer i lov 11. juni 1993 nr. 65 om konkurranse i ervervsvirksomhet (konkurranseloven)

I

I lov 11. juni 1993 nr. 65 om konkurranse i ervervsvirksomhet (konkurranseloven) gjøres følgende endringer:

§ 2-1 skal lyde:

§ 2-1 Konkurransemyndighetenes organisasjon.

Konkurransemyndighetene er *Kongen, Konkurransetilsynet og Konkurransklagenemnden*.

Ny § 2-2 skal lyde:

§ 2-2 *Kongen som øverste konkurransemyndighet.*

Kongen forestår ledelsen av konkurransepolitikk og vedtar forskrifter etter denne lov.

Kongen kan ikke gi instruks til Konkurransetilsynet eller Konkurransklagenemnden i en bestemt sak.

Ny § 2-3 skal lyde:

§ 2-3 Konkurransetilsynet.

Konkurransetilsynet forestår det løpende tilsyn etter denne lov og forskriftene til denne lov. Det treffes enkeltvedtak i medhold av denne lov, andre vedtak som det er gitt fullmakt til og andre avgjørelser innenfor sitt tilsynsområde.

Konkurransetilsynets daglige ledelse hører under tilsynets direktør (Konkurransedirektøren).

Ny § 2-4 skal lyde:

§ 2-4 Konkurransklagenemnden.

Klager over enkeltvedtak truffet av Konkurransetilsynet avgjøres av en særskilt nemnd (Konkurransklagenemnden).

Konkurransklagenemnden skal ha tre medlemmer og tre varamedlemmer. Nemndens leder og nestleder skal fylle kravene til høyesterettsdommer i lov om domstolene § 54 første ledd. Nemndens medlemmer og varamedlemmer oppnevnes av Kongen i statsråd. Kongen i statsråd utpeker også leder og nestleder. Funksjonstiden er fire år, likevel slik at ett medlem oppnevnes med funksjonstid i to år den første gang nemnden oppnevnes.

Konkurransklagenemnden skal ha eget sekretariat. Kongen kan gi bestemmelser om sekretariatet, saksbehandlingen og forhandlingene i nemnden. Konkurransklagenemndens vedtak kan ikke påklages

Ny § 2-5 skal lyde:

§ 2-5 Omgjøring av Kongen i statsråd.

Dersom tungtveiende offentlige hensyn tilsier det, kan Kongen i statsråd av eget tiltak omgjøre vedtak truffet av Konkurransetilsynet og Konkurransklagenemnden. Melding om at vedtaket vil bli overprøvet må være sendt sakens parter innen fire uker etter at det ble sendt vedtak, og melding om at vedtaket er omgjort må sendes innen ti uker etter samme tidspunkt.

Nåværende § 2-2 blir ny § 2-6.

II

Denne lov trer ikraft straks.

21. mai 2001